

Rabbi Nochum Rosenberg

115 Clymer St. Suite # 6-E
Brooklyn, N.Y. 11211-6770
Tel: 718-384-3674 718-963-1110
Beeper # 917-234-1110

נחום ראזענבערג

רב המקואות
ובעמח"ם אש יצאה מחשבון
פה ברוקלין ניו יארק יצ"ו

בס"ד

יום א' לסדר יקח נא מעט מים ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ תשס"ב לפ"ק

לכבוד הרבנים בעיר מונטריאל יע"א

בקיץ דשנת תשס"א הייתי במונטריאל כמה פעמים, לבנות מקוה לקהלת וויזניץ-מאנסי הנמצא במונטריאל, תחת דגלו של הרה"ג רבי אהרן האגער שליט"א, באו אלי שני אברכים בבכיות, ואמרו לי למה אני מבזבז זמן לעשות מקואות של אנשים במונטריאל, בזמן שב'אפ-טאון' אין מקואות לנשים, וגרים שם מאות אברכים, ובליל שבת קודש, וביום טוב, מוכרחים לאחר טבילת מצוה, והוא בעיה גדולה בפרט לאברכים, וזה נסיונות גדולים להם, והלואי שלא יהי' מכשולות באיסורי כריתות רח"ל, תיכף קראתי להרבנים, ואמרתי להם הבעיה, אמרו לי, שיש מקוה אשר נמצא ביונג איזראל, וזה טוב לליל שב"ק ויו"ט, נתן לי הרב המכשיר הרב יחיאל מאיר כ"ץ שליט"א הרב מזשיבוי רשות לבדוק המקוה, אם הוא מהודרת לאברכים בני תורה המדקדקים בקלה כבחמורה, ומצאתי המקוה במצב נורא רח"ל שאינני רוצה לדבר, מפני שעדיין שמשמשים בהמקוה גם בימות החול, ויש כשבעים נשים בכל שבוע.

לחצתי על הרבנים צריכים לבנות תיכף ומיד מקוה כשרה חדשה, והתחיל כמה בעיות: א) אם לבנות מקוה להשתמש בה כל השבוע גם כן, או רק לשבת ויום טוב, ב) אם לבנות במקום ההוא או לא, כי יש שם אולם לחתונות ויפגשו נשים ההלכות לחתונות עם נשים ההולכות להמקוה, ג) גביר אחד אשר עסק שלו עם צינורות, אמר שאינם צריכים לבזבז כסף הרבה בשביל אחרת טבילת יום אחד, ואינו מבין שבזה סותם צינורות השפעה מהקב"ה להכלל ישראל, ועוד בעיות שטיות אשר אינני רוצה לפרטם, ובפרט חסרון כיס, על כן באתי להודיע לכם, שדבר הראשון הוא המקוה, ותמכרו הבית הכנסת שלכם, והספרי תורות ותבנו מקוה, ומהפרכת של הארון קדוש, תקנו שטוח להמקוה, והכתונת של הספר תורה תקנו מגבת להנשים, ותעשה כל זה תיכף ומיד, כי זה כבר חמשים שנה מאוחר, ולא ליתן לנשים לטבול במקוה כזה.

• שאלתי להרב המכשיר האיך אתה נותן הכשר למקוה כזה, ענה לי, שבאמת הוא אינו מקוה מהודרת, וגם נתן לי רשומה של שני דפים, ושם כותב שלא היה יפה מלפני חמשים שנה, (הספחתי המכתב פה).

האמתלא של הרב המכשיר הוא, שבמצב כזה הגיע לו המקוה, ולמעשה זה אינו תירוץ,

להכשיל משפחות המדקדקים בקלה כבחמורה, כי היה לך להודיע להציבור החסידים ואנשי מעשה מצבו של המקוה, ושלא להשתמש בו, ושצריכים לבנות מקוה חדשה, ובזה בזית היהדות החרדית דשם, ועכשיו כשאנשים שומעים הדבר איכפת להם מאוד, וזה גורם לחילול ה'.

הזנחה כזה יכול לגרום שהציבור החרדים לדבר ה' יתעוררו, ולא יסמכו גם על הכשרותך על השחיטה, ועוד, בעיר מונטריאל, וגם הבשר שבא עד אמעריקא בהכשר של התאחדות הרבנים, שתחת פיקוח שלך.

- שאלתי לעוד רב חסידי מאפ-טאון האיך מניח מקוה כזה ולא אמרת כלום, אמר לי, שממשפחתו אינם משתמשים במקוה הלזה, על כן אני את נפשי הצלתי, אבל היה לו הפתעה כשנתודע שמשפחתו כן משתמשים בה, ולמעשה אין זה תירוץ, כי הוא רב של קהלה באפ-טאון, והי' לו להודיע לבני קהלתו שלא להשתמש בה.

- שאלתי להרה"ג ר' יעקב יצחק ניימאן שליט"א דיין דקהלת בעלזא, זקן הרבנים ופוסק אחרון במונטריאל, ושאלתי אותו, האיך מניחים להשתמש במקוה כזה כל השנים הללו, והתשובה היתה, שהקהלה שלא נתנו לי אף פעם לראות או לבדוק המקוה, ובאמת כדי בזיון וקצף שהשתמשו בהמקוה.

(א) על כן צריכים לתקן הגג, הצינורות, המאגרות מי גשמים, לתקן הבורות שלא יזחילו, לייבש הבורות ולהחליף המי גשמים תיכף, כי אולי הם כבר פסולים, וכל זה יהיה מקוה זמני.

(ב) שבכל הזמן משתמשים במקוה הישינה, צריכים בפיקוח של הרב יום יום שלא יופחת מבור השקה השיעור מקוה, כי אז הוא באיסורי כריתות, כי קירות המקוה נסדקו, ויכולים להוות זחילה מבור הגשמים.

(ג) צריכים כל הרבנים שיתאספו להתחיל לבנות מקוה חדשה, כשר, עם כל ההידורים, ובלי שום ריב באיזה מקום לבנותו, ובלי שום חשבונות, כי כל זה הוא עצת היצר, ונא לא לבזבז הזמן, כי באם יתודע בעיר, יצא שם רע על הטובלות, ועל הרב המכשיר, וגם על הרבנים ששמו יד לפה ולא פרסמו הדבר עד עכשיו.

(ד) שיהיה ועד המקואות בעיר מונטריאל, ע"י רבנים מכל החוגים, חסידים ליטאים וספרדים, והדן יחידי הוא רק הקב"ה, ולא יהיה עדת ה' כצאן בלי רועה.

בדרך כלל בכל בעיות במקוה אני מדבר רק עם הרבנים האחראים, ובאם הם שומעים לי טוב, ובאם לאו אני מודיע להציבור, על כן נא לתקנו בעוד מועד לפני שיתודע הדבר להציבור הרחב.

הנני פורט רשימה מהבעיות הנמצאים בהמקוה דאפ-טאון שצריכים לתקן תיכף ומיד

הגג:

- (1) יש חצץ (שטיינער) קטנים, עיין תשובת נוב"י תנינא ס' קמ"ב, אם יש חקיקות אפילו אחר שקבעו פסול לטבילת נדה דאורייתא, אם כל המים עוברים דרך שם, ופה על הגג יש חקיקות באבנים, ואינם נקבע רק מונחים הם על הגג.
- (2) יש מזגן Air-Condition והמי גשמים עוברים דרך עליו, ועושה המים שאובים, הרב המכשיר אמר לי שהקהלה שמו אותה בשנה הזאת, ואם קבלה היא נקבל.
- (3) פלעשינג Flashing סביב הגג ממתכות, וכפיפות למעלה ומקבלת מים, עייכ צריכים לתקן גג קטן חדש, על הגג הזה, שלא יהי כל השלשה בעיות הלכתית, וזה דבר קל מאוד.

צינורות:

- (1) כפיפות
- (2) גם יש לו בית קיבול בכמה מקומות בין חבל הברזלים שעליהם תלויה הצינור, והצינור עומד ישר כדרך קבלה ומקבל מים.

בבור ובמקוה:

- (1) יש חשש של מעמיד עיי דבר המקבל טומאה, כי יש צינור של הפומפ שעובר דרך כל הקיר בתוך גובה המים, בין בור השקה להמקוה, ובין בור השקה לחוץ, ולהחליפו לוקח עשרים דקות, והראתי להר"ר יעקב יצחק ניימאן שליט"א, תשובה מרבו בעל ויחי יוסף זצ"ל, בדיוק בעיה כזאת, שפוסלו. ואמר לי שידעתי בני ידעתי מהתשובה, ובוודאי צריכים לתקנו, והרב המכשיר מתעקש ואינו רוצה להחליפו.
- (2) גם חשש של זוחלין שהוא פסול דאורייתא, כי באם טובלין ונגבהים המים, אז המים יוצאים דרך הצינור, לפי חוק מים שלובים.
- (3) בתוך הבור של מי גשמים, יורד הצינורות של יציאת המים מהאמבטי, וכשפתחתי הפקק שהמים יצאו מאמבטי, ראיתי שהמים בבור מגשמים מזיזים, ויכול להיות שיש נקב בהצינור שהמים היוצאים מהאמבטי נכנסים גם לבור המי גשמים.

מי גשמים:

- (1) מי גשמים עוברים על צינור חרס שקבעו בבנין, ולא שנשפכה בביטון, ולפי דברי חז"ל והמציאות שמים שחקו אבן, אז במשך הזמן נתהווה עליו חשש של קבעו ולבסוף חקקו.

(2) מי גשמים באים ע"י צינורות של ג' לבזבזים, שפסול להבי"ח והרוקח, בסוגיא של הופכו על צדו. ובאם לא עשו הלבזבו השלישי אחר חיבורו להבנין, אז יש חשש גם של חקקו ולבסוף קבעו.

מים עירוניים:

מים העירוניים באים בלי המשכה ע"ג קרקע הראוי לבלוע.

בכל דברים הנ"ל יכולים למצוא היתרים, ובפרט על טבילות שעברו, אבל מה שעולה על הכל הוא:

1) שנקב השקה לא היה גדול אפילו שני אינצים, והיה רק אינץ וחצי ועוד משהו, והיה בשיפוע, חיבור כטפרס. המקוה כבר שפצו כמה פעמים שהיה זוחל, ולא הזהרו כשתקנו הכותלים, שישארו הנקב השקה פתוח במילואו, וכן השתמשו הרבה שנים **במקוה שלא היה בו בנקב השקה שיעור כששפופרת הנוד**. ותקנתי הדבר, שקדחתי חור בהכותל שלש אינצים, ונשאר הביטון, עם הנקב הקטן, והשיפוע, עידיו קיים עד היום הזה, וכבר הראינו את זה לכמה רבנים דשם, ונבהלו ונשתוממו על המראה.

2) לבור אחד של מי גשמים יש בו שיעור קטן מאוד, ולבור השני אין לו אפילו השיעור הקטן, וגם יש זחילה בין מקוה לבורות, כי הם בארת נשברים, וכבר שפצו אותה הרבה פעמים בכמה שנים, על כן כשרוקנים המקוה, ולפי המכתב של הרב משתמשים עמה רק ביום שלאחריו, על כן מי יודע אם לא זחלו המי גשמים מן הבור להמקוה, ומחסר כבר של השיעור של מי גשמים, ומה שממלאים ביום שלאחריו המקוה, ומשיקים אותה, אז משיקים למקוה חסירה, והוא פסול לכל הדיעות, וכשעוררתי להרב המכשיר בעיה זה, בדק הבור של מי גשמים, ומצא כי היה חסר מהשיעור, אבל האמתלא היתה שרק בבור זריעה חסר השיעור, אבל מי יודע אם בבור השקה ג"כ נחסר השיעור מכבר, כי לא עלה על לבו אף פעם לבדקו. **ויכול להיות שהמקוה היא פסול מן התורה.**

ומה שאמר לי הרה"ג ר' יעקב יצחק ניימאן שליט"א דיין קהלת בעלזא, שלא נתנו לו עד עכשיו לבדוק המקוה, זה היה תירוץ רק עד עכשיו, אבל היות שעכשיו הוא יודע ורואה, מחויב הוא במקום זקן הרבנים, א) לתקן המקוה, ב) לראות להתחיל לבנות המקוה החדשה במוקדם.

אסיים מכתבי במאמר חז"ל מקוה ישראל ה' מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר ישראל, מזה יכולים לראות קדושת המקוה כי נורא היא, כי מי נתלה במי, הקב"ה נתלה במקוה, ולא המקוה בהקב"ה (ר' שלמיקה מזבוהל זצ"ל). ויה"ר שיתקדש שם שמים על ידינו בבניית מקוה חדשה בקרוב.

הכותב וחותם למען טהרתן של ישראל

נחום ראזענבערג